

İndirilme Tarihi

10.02.2026 13:33:09

KMY460 - MEDYA VE SİYASET - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi - Kamu Yönetimi Bölümü

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Medya ve Siyaset dersinin amacı; kitle iletişim araçlarının modern siyasal sistemlerdeki yerini iktidar, ideoloji ve hegemonya kavramları çerçevesinde analiz etmektir. Ders, medyanın sadece bir bilgi aktarım aracı değil, rıza üretimi ve toplumsal gerçekliğin inşası süreçlerinde işleyen bir "ideolojik devlet aygıtı" olarak rolünü eleştirel bir perspektifle incelemeyi hedefler.

Dersin İçeriği

Ders kapsamında; medyanın ekonomi-politiği, mülkiyet ve sermaye yapısının siyasal içerik üzerindeki belirleyiciliği, haber üretim süreçlerindeki ideolojik çerçeveleme, söylem ve iktidar ilişkileri, ötekileştirme pratikleri ile Türkiye'deki medya-siyaset ilişkisinin tarihsel ve güncel boyutları ele alınacaktır.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Althusser, L. (1989). İdeoloji ve devletin ideolojik aygıtları (Y. Alp & M. Özışık, Çev.; 2. Baskı). İletişim Yayınları. Arsan, E. (2004). Medya-güç ideoloji ekseninde Merve Kavakçı haberlerinin iki farklı sunumu. Ç. Dursun (Der.), Haber, hakikat ve iktidar ilişkisi içinde. Elips Yayıncılık. Baker, U. (1994-1995). Medyaya nasıl direnilir? Birikim, (68-69), 14-18. Chomsky, N. (2001). Medya gerçeği (A. Yılmaz & O. Akinhay, Çev.). Everest Yayınları. Çoban, S. (2013). Hegemonya aracı ve ideolojik aygıt olarak medya. Parşömen Yayınları. Damlapınar, Z. (2005). İktidar ve kitle iletişim araçları üzerinden rıza üretimi. Medya ve siyaset ilişkileri üzerine içinde. Turhan Kitapevi. Demir, V. (2007). Türkiye'de medya siyaset ilişkisi. Beta Yayınları. Dijk, T. van. (1994). Söylemin yapıları ve iktidarın yapıları. M. Küçük (Der. & Çev.), Medya, iktidar, ideoloji içinde. Ark Yayınları. Dijk, T. van. (2003). Söylem ve ideoloji: Çok anlamlı bir yaklaşım. B. Çoban & Z. Özarslan (Der.), Söylem ve ideoloji içinde (ss. 13-112). Su Yayınları. Ercüment, O. (2004). Medya ve ideoloji. <http://www.stwing.upenn.edu> (Erişim tarihi: 17.06.2004). Giritlioğlu, Y., & Çoban, S. (Ed.). (2015). Azınlıklar, ötekiler ve medya. Ayrıntı Yayınları. Gürses, F. (2005). İdeoloji, iktidar ve siyaset ilişkilerinin TV dizileriyle temsili. Medya ve siyaset ilişkileri üzerine içinde. Turhan Kitapevi. Herman, E. S., & Chomsky, N. (1988). Manufacturing consent: The political economy of the mass media. Pantheon Books. İnal, A. (1996). Haberi okumak. Temuçin Yayınları. Irvan, S. (1996). Demokratik sistemde medyanın rolü. Birikim, (68-69), 76-83. Kaya, R. (1998). Siyaset demokrasi ve medya. Atatürkçülük ve modern Türkiye içinde (ss. 251-256). Kaya, R. (2009). İktidar yumağı: Medya sermaye devlet. İmge Kitabevi. Kejanlioğlu, B. (1994). 'Güçlü medya' anlayışına karşı bir araç (medium) olarak medya, iktidar, ideoloji: Disiplinlerarasılık ve iletişim alanı. Birikim, (64), 14-18. Köker, E. (2007). Politikanın iletişimi iletişimin politikası. İmge Kitabevi. Parlak, İ. (2009). Medyada gerçekliğin inşası: Türk medya söylemine eleştirel bir bakış. Çizgi Kitabevi.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Teorik anlatım, Tartışma ve Karşılaştırmalı Analiz

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Ders için önerilen başka bir husus yoktur.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Bu dersi veren öğretim elemanı yardımcısı bulunmamaktadır.

Dersin Verilişi

Bu ders örgün eğitimde yüz yüze olarak verilmektedir.

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Dr. Öğr. Üyesi Umut Yukaruç Dr. Öğr. Üyesi Sezen Ravanoğlu Yılmaz

Program Çıktısı

1. Dersin kapsamını, akademik kaynaklarını ve yöntemini anlayarak, medyanın siyaset bilimi bağlamındaki önemini değerlendirir.
2. Althusserci yaklaşımla medyanın bir "İdeolojik Devlet Aygıtı" (İDA) olarak işlevini açıklar. Explains the function of media as an "Ideological State Apparatus" (ISA) through an Althusserian approach.
3. Medya kurumlarının toplumsal hegemonya inşasındaki rolünü kuramsal düzeyde analiz eder.
4. Medya mülkiyeti, sermaye grupları ve devlet arasındaki "iktidar yumağı" ilişkisini kavrar.
5. "Rıza Üretimi" (Manufacturing Consent) modelini ve propaganda mekanizmalarını değerlendirir.
6. Medyanın demokratik sistemlerdeki işlevini ve siyasal katılım üzerindeki etkilerini tartışır.
7. Söylem, iktidar ve ideoloji arasındaki yapısal ilişkileri Van Dijk perspektifiyle inceler.
8. Medya söylemi aracılığıyla toplumsal gerçekliğin nasıl inşa edildiğini eleştirel olarak değerlendirir.
9. Medyada "öteki" ve azınlıkların temsil edilme biçimlerini ve dışlanma pratiklerini tanımlar.
10. Popüler kültür ürünleri ve TV dizilerindeki ideolojik kodları ve siyasal temsilleri analiz eder.
11. Türkiye'de medya ve siyaset ilişkisinin tarihsel gelişimini ve özgün yapısını analiz eder.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
1	Kejanlıoğlu, B. (1994). 'Güçlü Medya' Anlayışına Karşı Bir Araç Olarak Medya		Anlatım ve Tartışma	Giriş: Medya, Siyaset ve İktidar ilişkisi	
2	Althusser, L. (1989). İdeoloji ve Devletin İdeolojik Aygıtları		Anlatım ve Tartışma	İdeolojik Devlet Aygıtları (İDA) ve Medya	
3	Çoban, S. (2013). Hegemonya Aracı ve İdeolojik Aygıt Olarak Medya		Anlatım ve Tartışma	Hegemonya İnşasında Medyanın Rolü	
4	Kaya, R. (2009). İktidar Yumağı: Medya Sermaye Devlet		Anlatım ve Tartışma	Medyanın Ekonomi Polisiği: Sermaye ve Devlet	
5	Herman & Chomsky (1988); Chomsky (2001); Damlapınar (2005).		Anlatım ve Tartışma	Rıza Üretimi ve Propaganda Modeli	
6	İrvan, S. (1996); Kaya, R. (1998). Siyaset, Demokrasi ve Medya		Anlatım ve Tartışma Anlatım ve Tartışma	Demokrasi ve Medya: Siyasal Katılım	
7				Genel Tekrar	
8		Evaluation of the Midterm Exam	Discussion	Vize Sınavının Değerlendirilmesi	
9	T. van Dijk (1994, 2003). Söylem ve İdeoloji; Söylem ve İktidar Yapıları		Anlatım ve Tartışma	Söylem, İktidar ve İdeoloji ilişkisi	
10	Parlak, İ. (2009). Medyada Gerçekliğin İnşası: Türk Medya Söylemi.		Anlatım ve Tartışma	Medyada Gerçekliğin İnşası	
11	Giritlioğlu, Y. ve Çoban, S. (Ed.). (2015). Azınlıklar, Ötekiler ve Medya		Anlatım ve Tartışma	Medyada Temsil ve Ötekileştirme	
12	Gürses, F. (2005). TV Dizileri ve İdeoloji; Köker, E. (2007). Politikanın İletişimi		Anlatım ve Tartışma	Popüler Kültür ve İdeolojik Temsil	
13	Demir, V. (2007). Türkiye'de Medya Siyaset ilişkisi.	Analysis of Media-Politics Relationship in Turkey	Anlatım ve Tartışma	Türkiye'de Medya-Siyaset ilişkisinin Analizi	
14			Anlatım ve Tartışma	Genel Tekrar	

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Vize	1	1,00
Final	1	1,00
Derse Katılım	14	1,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	14	1,00
Final Sınavı Hazırlık	1	8,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	2,00
Ara Sınav Hazırlık	1	6,00
Teorik Ders Anlatım	14	2,00
Tartışmalı Ders	14	1,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Final	60,00
Vize	40,00

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10
Ö.Ç. 1										
Ö.Ç. 2		3	4		3					
Ö.Ç. 3		2	2		3					
Ö.Ç. 4		3	4		4					
Ö.Ç. 5		2	4		2					
Ö.Ç. 6		4	4		4					
Ö.Ç. 7		2	3		4					
Ö.Ç. 8		1	1		4					
Ö.Ç. 9		1	3		4					
Ö.Ç. 10			2		5					
Ö.Ç. 11		3	4		4					

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Bu bölümü başarı ile tamamlayan öğrenciler; Kamu Yönetiminin temel ana bilim dalları olan; Siyaset Bilimi, Yönetim Bilimi, Kentleşme ve Çevre Sorunları ile Hukuk Bilimlerindeki temel kavramları teorik ve ampirik düzeyde öğrenir ve bu kapsamdaki sorunlara yönelik çözüm üretici bir bakış açısı kazanır,
- P.Ç. 2 :** Dünya ve Türkiye'deki Kamu Yönetimi ile ilgili uygulama modellerini tanımlar ve karşılaştırır; sorunları saptar ve çözüm odaklı modeller geliştirir,
- P.Ç. 3 :** Siyasal ve yönetsel sistemlerin unsurlarını analiz eder ve bu unsurlardan hareketle kurumsal sistemler tasarlar; kurumsallaşma sürecinde etkili olan karar alma ve eş güdüm mekanizmalarının işleyiş sürecini etkin kılma becerisine sahip olur,
- P.Ç. 4 :** Karar alma ve uygulamadaki yönetsel sürecin zaman ve kaynak açısından daha etkin kullanımında bilişim teknolojilerini maksimum düzeyde kullanır ve yeni gelişen teknolojilere uyum sağlama becerisi kazanır,
- P.Ç. 5 :** Kamu Yönetimindeki mevcut sorunları tanımlama ve çözmede bilgi birikiminden ve disiplinler arası bakış açısından faydalanarak veri toplama, analiz edebilme ve sonuçları yorumlayabilme becerisine sahip olur,
- P.Ç. 6 :** Sosyal bilimlerde alanında araştırma yöntem ve tekniklerini uygulayabilme yeteneği kazanır,
- P.Ç. 7 :** Bireysel ve takım çalışmalarında aktif sorumluluk alarak proje hazırlama yetisine sahip, topluluk karşısında kendini rahatlıkla ifade edebilen, özgüven sahibi ve motivasyon düzeyi yüksek bireyler olarak yetişir,
- P.Ç. 8 :** Sözlü ve yazılı etkin iletişim kurar; bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü B1 genel düzeyinde kullanır.
- P.Ç. 9 :** Etik değerleri hayatının her aşamasında ve özellikle mesleki yaşantısında temel değerler olarak benimseme bilincini kazanır,
- P.Ç. 10 :** Eğitim ve öğretimde sürekliliği hedefleyen "yaşam boyu öğrenme" bilincine sahip olur.
- Ö.Ç. 1 :** Dersin kapsamını, akademik kaynaklarını ve yöntemini anlayarak, medyanın siyaset bilimi bağlamındaki önemini değerlendirir.
- Ö.Ç. 2 :** Althusserci yaklaşımla medyanın bir "İdeolojik Devlet Aygıtı" (İDA) olarak işlevini açıklar. Explains the function of media as an "Ideological State Apparatus" (ISA) through an Althusserian approach.
- Ö.Ç. 3 :** Medya kurumlarının toplumsal hegemonya inşasındaki rolünü kuramsal düzeyde analiz eder.
- Ö.Ç. 4 :** Medya mülkiyeti, sermaye grupları ve devlet arasındaki "iktidar yumağı" ilişkisini kavrar.
- Ö.Ç. 5 :** "Rıza Üretimi" (Manufacturing Consent) modelini ve propaganda mekanizmalarını değerlendirir.
- Ö.Ç. 6 :** Medyanın demokratik sistemlerdeki işlevini ve siyasal katılım üzerindeki etkilerini tartışır.
- Ö.Ç. 7 :** Söylem, iktidar ve ideoloji arasındaki yapısal ilişkileri Van Dijk perspektifiyle inceler.
- Ö.Ç. 8 :** Medya söylemi aracılığıyla toplumsal gerçekliğin nasıl inşa edildiğini eleştirel olarak değerlendirir.
- Ö.Ç. 9 :** Medyada "öteki" ve azınlıkların temsil edilme biçimlerini ve dışlanma pratiklerini tanımlar.
- Ö.Ç. 10 :** Popüler kültür ürünleri ve TV dizilerindeki ideolojik kodları ve siyasal temsilleri analiz eder.
- Ö.Ç. 11 :** Türkiye'de medya ve siyaset ilişkisinin tarihsel gelişimini ve özgün yapısını analiz eder.